

Omwonendenbijeenkomst Windpark Houten

Bijeenkomst op 26 oktober 2016 met de direct omwonenden.

Tijd: 20.00 – 22.20 uur.
Gespreksgroep: Van de direct omwonenden: Maurice Bakker, Patrick van Buuren, Henry Vermeulen.
Van de gemeente Houten: Michiel van Liere (wethouder van o.a. duurzaamheid), Aletta Barink (directeur strategie), Thijs van den Berg (duurzaamheid), Greetje Santing (communicatie).
Van Eneco: Frank Oomen (directeur operations), Mathieu Meijer (manager operations), Saskia Streekstra (communicatie).
Bewoners: 21 Belangstellenden
Gespreksleider: Frank Peters.
Notulist: Peter Verhoeven (Notuleerservice Nederland).

1. Welkom

De gespreksleider van de avond heet om 20.05 uur iedereen van harte welkom namens de mensen van de gespreksgroep: de omwonendenvertegenwoordiging, de gemeente Houten en Eneco. Hij weet dat het een tijd geleden is dat iedereen te horen kreeg hoe het stond met de overlast door de windturbines. Deze avond zullen de drie partijen vertellen wat ze hebben besproken en welke oplossingen zij zien. Ze zullen aan de bewoners vragen welke oplossingen zij haalbaar vinden en ze willen weten welke bewoners mee willen werken aan de verdere uitwerking van de oplossingen. Dat betekent dat deze bijeenkomst een tussenstap is, waarin geen besluiten worden gepresenteerd, maar wel mogelijke oplossingen. Dat kan worden aangevuld met wat de bewoners nog inbrengen.

Hij legt het programma van de avond uit. Eerst zullen de drie gastheren hun verwachtingen en doel van de bijeenkomst toelichten. Daarna presenteren zij de oplossingsrichtingen waarover zij zich de afgelopen tijd samen hebben gebogen. Vervolgens worden de bewoners van harte uitgenodigd daarover hun mening en hun eigen ideeën te geven. Ten slotte wordt het formele deel van de avond afgesloten met een vooruitblik op het vervolgproces. Daarna is er ruimte om tijdens het informele deel persoonlijk in gesprek te gaan met de groepsleden. Het verslag zal naar iedereen die de presentielijst ingevuld heeft, worden toegestuurd.

2. Vertrekpunt bijeenkomst vanuit drie perspectieven

De gespreksleider stelt de leden van de drie gesprekspartijen voor. Hij geeft eerst het woord aan de vertegenwoordiger van de omwonenden.

De eerste spreker namens de vertegenwoordiging van de omwonenden vertelt hoe hij terugkijkt op het proces van de afgelopen maanden en wat zijn verwachtingen zijn voor vanavond. Hij stelt dat de omwonenden een punt wilden bereiken waarop nog geen beslissingen zijn genomen, maar waarop mensen die ook overlast ervaren hebben, kunnen aanhaken om mee te praten en mee te denken over wat de juiste richting is. Hij herinnert zich nog dat bij het uitkomen van het evaluatierapport de gedachte overheerste om verder te praten met de gemeente, maar niet met Michiel van Liere. Uiteindelijk zijn ze toch met z'n allen en met een mediator aan tafel gegaan. De eerste gesprekken waren emotioneel en gingen over alles wat tot dan toe gebeurd was. Toen zijn er ook veel harde woorden gezegd. In de vervolggesprekken kwam naar voren dat de deelnemers niet over het verleden moesten praten, maar dat er gewerkt moest worden aan twee punten: aan de nachtrust en aan het vertrouwen. Nu durft hij te zeggen dat hij de mensen met wie hij aan tafel zit, volledig vertrouwt. Nu zijn de drie teams één team geworden en in plaats van tegen elkaar te vechten over het probleem, vechten ze nu samen tegen het probleem. Die omschakeling heeft tijd gekost.

Daarnaast werd duidelijk dat het regelmatig opzoeken van de media en alles weer overhoop halen en iedereen opzweepen contraproductief werkte. Daarom hebben de groepsleden mediastilte ingesteld. De omwonenden beseften wel dat het bij burenb bezoeken lastig zou zijn om niets naar buiten te brengen, en ze wilden absoluut geen achterkamertjespolitiek bedrijven en definitieve oplossingen presenteren. Gemeente en Eneco dachten daar net zo over. Gezamenlijk besloten ze te gaan voor kwaliteit en niet voor snelheid en ze vonden een manier om elkaar regelmatig te spreken, overdag maar ook 's avonds.

Omwonendenbijeenkomst Windpark Houten

Bijeenkomst op 26 oktober 2016 met de direct omwonenden.

Volgens de gespreksleider doet het verhaal de ronde dat de omwonenden tegen duurzame energie zijn. Een van de omwonenden antwoordt dat dat niet het geval is; hij is voor een goed rentmeesterschap over de aarde en hij houdt van zon en wind, maar hij is tegen geluidsoverlast waardoor zijn familie in de nacht wakker ligt.

Aan de volgende vertegenwoordiger vraagt de gespreksleider wat die heeft moeten overwinnen om tot samenwerking te komen. Hoe is het vertrouwen uiteindelijk gegroeid?

Deze herinnert zich de eerste bewonersbijeenkomst van december 2013, waarin de partijen scherp tegenover elkaar kwamen te staan. Sindsdien werd alleen maar gepraat via media, advocaten of bezwaarschriftencommissies. De weg terug naar samenwerking was lang en moeizaam. In dat proces hebben de deelnemers elkaar weer leren zien als mensen, elkaar gerespecteerd zoals ze zijn, met de standpunten die ieder heeft

De gespreksleider vraagt aan de laatste vertegenwoordiger van de omwonenden hoe hij terugkijkt op de samenwerking met Eneco en de gemeente. Deze stelt dat de gespreksgroep nog niet klaar is. Vanavond hoort de groep graag hoe ze het nog beter kunnen doen. Er zijn spanningen geweest, ze hebben tegenover elkaar gestaan en met elkaar gelachen en gehuild. Nu willen ze streven naar een oplossing. In negen maanden kan toch veel gebeuren.

De wethouder van de gemeente Houten is blij dat, na het verbreken van het contact in december 2013, de bewoners vanavond weer gekomen zijn. Hij kijkt met zeer weinig voldoening terug op die eerste bijeenkomst. Hij wil laten zien dat hij nu beter is voorbereid. Na verschijnen van het evaluatierapport zou hij weer op een zakelijke manier met de bewoners het gesprek kunnen aangaan. Hij had alleen niet verwacht dat het rapport zo hard zou zijn en dat er veel meer zaken niet bleken te kloppen. Dat was even slikken. Daarna is de gespreksgroep begonnen en heeft de raad gevraagd om herstel van het vertrouwen en van de nachtrust. Persoonlijk vond hij de boodschap dat de bewoners niet meer met hem wilden spreken een heldere boodschap en een groot probleem. Gelukkig kon de bemiddelaar als verkenner gesprekken voeren met elk van de drie partijen en kreeg hij iedereen weer aan tafel voor een mediationgesprek. Het was al snel duidelijk dat eerst de relatie weer goed moest zijn, voordat men aan de inhoud kon beginnen. Dat herstel van vertrouwen nam dus behoorlijk wat tijd in beslag. Men moest elkaar accepteren als gesprekspartner en erkennen dat iedereen verschillende legitieme belangen had. Tijdens de gesprekken was er mediastilte en een stop in de juridische procedures. Die geheimhouding is er nu af.

De gespreksleider vraagt wat het moeilijkste onderdeel was in de mediation. De wethouder antwoordt dat het hernieuwde contact met de bewoners het spannendst was: of de bewoners hem als gesprekspartner zouden accepteren of niet. Nu hoopt hij verder te kunnen werken aan het herstel van vertrouwen en aan het oplossen van de problemen.

Eneco zegt dat zij staat voor duurzame energie voor iedereen. Daarnaast is het beleid dat te verwezenlijken in een goede samenwerking met de omgeving. Eneco wil een goede buur zijn. Dat is in dit geval niet erg geslaagd. Toen de gesprekken begonnen, waren de verhoudingen behoorlijk verslechterd: men sprak niet meer met elkaar. Gelukkig kon een mediator de partijen bewegen om over hun eigen schaduw te stappen. Om de verschillende belangen op elkaar te laten passen heeft de gespreksgroep eerst duidelijk gemaakt wat ieders doel was: het verkrijgen van vertrouwen en nachtrust. Samen hebben de groepsleden gezocht naar win-win-winoplossingen, waarbij met de belangen van de drie partijen (ongestoorde nachtrust, gemakkelijk uit te leggen maatwerkvoorschriften en duurzame energieproductie) rekening gehouden wordt. Die belangen bleken voor alle drie de partijen te gelden.

De gespreksleider vraagt aan de gasten wat hun verwachtingen zijn. De bewoners geven aan dat ze vooral benieuwd zijn naar de mogelijke oplossingsrichtingen.

Omwonendenbijeenkomst Windpark Houten

Bijeenkomst op 26 oktober 2016 met de direct omwonenden.

3. Presentatie oplossingsrichtingen

De gespreksleider noemt het hoopgevend dat partijen samenwerken vanuit gemeenschappelijke belangen en gericht naar oplossingen zoeken. Hij vraagt aan de vertegenwoordiging van de omwonenden de oplossingsrichtingen aan te geven.

Deze zet uiteen dat de gespreksgroep voor het zoeken naar oplossingen eerst goed de belangen van de partijen heeft geïnventariseerd. Als die bekend waren, konden de partijen daarmee rekening houden. Al brainstormend kwamen ze tot het volgende lijstje criteria: nachtrust, vertrouwen, handhaafbaarheid, nieuwe energie, haalbaarheid en financiën. Alle oplossingen moesten op deze criteria getoetst worden. De meest extreme oplossingen waren aan de ene kant: windturbines weg, en aan de andere kant: huizen weg. Die voldeden niet aan alle criteria. Tussen beide extremen vonden ze wel zestig andere oplossingsrichtingen, die – naar het midden toe – steeds meer voor alle partijen aanvaardbaar waren. Als de windturbines weg moeten, dan kost Eneco dat 9 miljoen euro en heeft de gemeente geen productie van duurzame energie. Dat is voor geen van de partijen aanvaardbaar. Als de ongeveer honderd woningen weg moeten, kost dat 30 miljoen euro. Elke oplossing heeft consequenties. Het is de kunst de oplossing te vinden waarbij die consequenties zo min mogelijk pijn doen. De dichtstbijzijnde turbine (of twee) verplaatsen naar de andere kant van de snelweg is ook het probleem verplaatsen. Planologisch kost zoiets vijf jaar. Alle drie turbines weg en vijf nieuwe langs de A27 levert dezelfde problemen op en duurt nog langer. De turbines 's nachts stilzetten levert minder energie op. Het isoleren van de slaapkamers kost geld.

Uiteindelijk heeft de gespreksgroep enkele maatregelen gevonden die wel uitvoerbaar bleken. Zo wordt de bromtoon onderzocht. Het is duidelijk dat die van een windturbine komt, ook als de wieken stilstaan. Daarnaast kunnen op de wieken plastic uitsteeksels – zogenoemde 'uilenveren' – worden aangebracht, die het geluid verminderen. Ook heeft Eneco in samenwerking met bouwer Vestas een nachtprogramma ontwikkeld, waardoor de turbines in de nacht anders draaien. Overdag kunnen de turbines bij weinig wind ook draaien, wat meer energieproductie zal opleveren. Alle maatregelen bij elkaar zullen zorgen voor een halvering van het geluid. De gemeente denkt erover een omgevingsfonds op te richten, waaruit voorzieningen rond de turbines betaald kunnen worden. Ook Eneco wil daarin de winst van de extra productie stoppen. Hoeveel er precies in dat fonds komt, is nog niet duidelijk. Wat er met dat geld gaat gebeuren, mogen de omwonenden bedenken.

De gespreksgroep heeft zichzelf opgedragen om alle informatie open en transparant te laten zijn en voor iedereen verifieerbaar. Wie vragen heeft, kan die altijd stellen. Hij krijgt antwoord.

Eneco weet dat voor technische problemen vaak een oplossing is te vinden in de natuur. Nachtjagers zoals uilen vliegen geruisloos. Dat komt door de bouw van hun veren. Ingenieurs hebben plastic vingers ontworpen die op de bladen van de windturbines komen te staan en die net als de uilenveren het geruis dempen. Vestas zal die techniek ook in Houten toepassen.

Het Houtense programma voor het geluid en de slagschaduw van de turbines is opgezet met maatwerkvoorschriften. In een theoretisch model is de geluidsdruk van de turbines op de woninggevels berekend bij verschillende windsnelheden. Boven een bepaalde snelheid wordt de turbine stilgezet. Het vervelende is dat bij klachten niet duidelijk is uit te leggen waarom een molen toch draait. Bovendien kent de regeling alleen maar een aan- of uitstand. Bij een te hoge windsnelheid maakt de turbine te veel lawaai en stopt. Nu is het ook mogelijk de wieken in andere standen te zetten, waardoor ze langzamer draaien. In het programma van de windturbine zijn die standen in te programmeren. Bij slagschaduw is dat de stand "uit", bij dag is dat "maximaal" en bij nacht "minimaal". Overdag zijn er nauwelijks klachten over het geluid, terwijl de wieken vaak stilstaan. Het productieverlies in de nacht is daarom te compenseren door de wieken overdag vaker te laten draaien. Met de nieuwe regeling zullen de turbines vaker werken, maar altijd wel met minder geluid en met minder lawaaiërie starts en stops.

Geluid wordt gemeten in decibels, maar in de beleving van bewoners is geluid hinderlijk of niet hinderlijk. De gespreksgroep denkt daarom dat het goed is om tijdens een proefperiode een belevingsonderzoek te doen over de vraag of de nieuwe regeling inderdaad meer nachtrust brengt.

Omwonendenbijeenkomst Windpark Houten

Bijeenkomst op 26 oktober 2016 met de direct omwonenden.

4. Vragen en discussie oplossingsrichtingen

De gespreksleider dankt de sprekers en geeft de aanwezigen de kans om vragen, opmerkingen of nog andere opties naar voren te brengen.

Eerst komt de vraag of de drie molens voor heel Houten gaan produceren of alleen voor de betrokken wijken. Mevrouw zegt behoorlijk last te hebben van de slagschaduw. Daarnaast werkt ze in de verpleging en moet na een nachtdienst overdag slapen.

Eneco antwoordt dat de energie van de turbines het elektriciteitsnet op gaat. Die stroom is voor iedereen beschikbaar. Voor hoeveel huizen in Houten de opgewekte stroom zou kunnen dienen, weet hij niet. Michiel van Liere vult aan dat het volgens berekeningen genoeg is voor 3200 à 3300 woningen. Mevrouw meent dat ze in dat geval wel korting kan krijgen. Michiel beschouwt het omgevingsfonds als compensatie. De gemeente kan geen korting geven: ze is niet de producent. Eneco denkt eerder dat het fondsgeld besteed kan worden aan geluidwerende maatregelen. Wat de slagschaduw betreft, gaat het om meting van de lichtintensiteit. Geeft de sensor op de woningen een hogere waarde aan, dan schakelt de molen uit en staat die na een of meer minuten stil. Dat duurt altijd even. Mevrouw stelt dat ze alleen last heeft van de slagschaduw als ze met haar auto over de rotonde rijdt en niet als ze thuis zit. De wethouder weet wel dat er tot nu toe op de rotonde geen verkeersongevallen zijn geweest.

Een andere aanwezige miste in de presentatie van de omwonenden een overzicht van de inkomsten uit de windturbines voor Eneco, zowel van voor de maatregelen als daarna. Hij denkt dat de opbrengst voor Eneco niet opweegt tegen de overlast die de bewoners ondervinden.

Een van de omwonenden herkent dat wel. Hij heeft dat gevoel ook gehad en dat tijdens de mediation ook uitgesproken. Hij moest toch erkennen dat Eneco vergunning had om die molens te bouwen. Daar heeft zelfs de hoogste rechter naar gekeken en de wet stond het toe. Of die wet niet klopt, is weer een andere discussie. De gemeente Houten heeft al strengere geluidsregels dan andere gemeenten. Wie dat wil openbreken, zal toch in overleg moeten gaan. Nu gaat de opbrengst in het fonds. Mijnheer ziet zoiets als dubbel glas net als de geluidswal langs een snelweg: die weg ligt er al. Hij wil liever de windmolens verplaatsen. Een van de vertegenwoordigers van de omwonenden vindt die optie te lang duren; hij wil een snellere oplossing. Universiteit Utrecht gaat de maatregelen evalueren. Als er echt geen verbetering optreedt, gaat het gesprek weer verder. Mijnheer ziet toch graag een overzicht van kosten en baten van Eneco. Er gaat wel een bedrag in een potje. Daarvan wil hij wel de penningmeester zijn.

Een volgende aanwezige vindt het vreemd dat een van de uitkomsten nu is dat er iets gedaan gaat worden aan de bromtoon. Drie jaar geleden is al gezegd dat daarvoor een oplossing zou komen. De bewoners waren zich daar niet van bewust. Het was nog niet duidelijk waar de bromtoon vandaan kwam. Intussen heeft een bureau onderzoek gedaan en is aantoonbaar dat het gebrom bij de windturbine vandaan komt. Verder onderzoek moet duidelijk maken wat in de turbine de oorzaak is van die bromtoon. Daarna kan Vestas er iets aan gaan doen. Volgens mevrouw had ze datzelfde verhaal drie jaar geleden al gehoord. Eneco stelt dat het al gelukt is bij een windturbine de bromtoon te elimineren. Bij de huidige bromtoon is de frequentie nog niet vastgesteld en daardoor is het niet duidelijk wat de bron is. Het onderzoek gaat verder. De toezegging van Eneco dat de bromtoon wordt weggehaald, staat nog steeds. Mevrouw ziet ook dat slaapkamers geïsoleerd zouden kunnen worden. Zij slaapt altijd met de ramen open. Een van de vertegenwoordigers moet zeggen dat er dan altijd geluid van buiten komt. Dan zijn de enige opties de windturbines uit of de oren isoleren. Eneco schat de geluidsreductie in totaal op 3 dB, wat een halvering van het geluid betekent. Een van de vertegenwoordigers merkt nog op dat men nog steeds verder zoekt naar de oorzaak van de bromtoon – ook 's nachts – in en om woningen. De omwonendenwerkgroep geeft aan waar en wanneer metingen plaatsvinden. Verrassend daarbij was dat de bromtoon bleef klinken als de wieken stilstonden. Ook was de bromtoon er alleen bij bepaalde windrichtingen. Wie wil helpen bij het meten in de nacht, is welkom.

Omwonendenbijeenkomst Windpark Houten

Bijeenkomst op 26 oktober 2016 met de direct omwonenden.

Een heer in de zaal vraagt zich af wat de enquête voorstelt die hij geacht werd in te vullen vóór deze avond. Iets dergelijks had hij al eerder ingevuld met ongeveer dezelfde vragen.

De wethouder antwoordt dat die enquête over de beleving van de overlast nu ingevuld moest worden om een nulmeting te krijgen. Als de maatregelen zijn genomen, zal nog eens dezelfde vragenlijst verstuurd worden. Dan is mogelijk verschil in beleving waar te nemen (of niet). De Universiteit Utrecht heeft de vragen bedacht en die enquête opgesteld. Mijnheer merkt nog op dat er verschil zal zijn tussen geluidsproductie en geluidshinder: als zijn buurman op zaterdagmiddag de heg gaat snoeien met het elektrische snoeimes of hij doet dat op zondagmorgen vroeg, zal het aantal decibellen gelijk zijn, maar is er op zondag sprake van hinder. Daarom vindt Eneco de geluidsbeleving ook zo belangrijk en het invullen van de enquête eveneens. Na deze avond zou er geen sprake meer zijn geweest van een nulmeting.

Daarnaast volgt de vraag waarom er niet eerder gesproken is met de bewoners. Nu komt er een uitnodiging, is alles al voorbereid, weet zij niet waar alle klachten gebleven zijn en is er nog nooit persoonlijk contact met de klagers opgenomen.

De vertegenwoordiging van de bewoners antwoordt dat de gespreksgroep niet met panklare oplossingen naar buiten wil komen, maar eerst de dingen wil onderzoeken. De gesprekken namen enige tijd in beslag. De omwonenden willen juist met zoveel mogelijk mensen praten. Ze willen beslist niet in een achterkamertje beslissingen nemen zonder hun burens gesproken te hebben. Nu is het moment gekomen waarop iedereen kan meepraten; er is immers nog geen besluit genomen.

Volgens een aanwezige mist nog iets: glasvezelkabels. De mensen aan de Veerwagenweg hebben door de windmolens veel overlast met herhaaldelijk storing van tv, radio, internet en telefoon.

Eneco weet niet of de windmolens de oorzaak van de internetstoring zijn. Dat komt nergens in Nederland voor. Hij is wel bereid daarover met de mensen te komen praten. Volgens mevrouw zijn de molens wel degelijk de oorzaak en lijdt haar bedrijf daardoor schade. Mijnheer vult aan dat die klachten al twee jaar bij Eneco bekend zijn, maar er is niets mee gedaan. Mijnheer geeft aan dat er door Eneco een satelliet schotel is aangeboden maar dat hij hiervoor heeft bedankt. Hij verwacht dat uit het omgevingsfonds glasvezelkabel aangelegd wordt. In dat geval is het probleem opgelost. De gemeente weet van het probleem en kan melden dat in het buitengebied zoveel mensen glasvezel willen dat er wel een commerciële partij is die dat wil aanleggen. Uit de zaal komt de opmerking dat zij daarvoor niet extra gaan betalen. Dat moet maar uit het omgevingsfonds. De gemeente wil het in dit stadium nog niet over de kosten hebben, maar dit probleem wordt zeker meegenomen. Eneco zegt toe binnenkort langs te komen. Een vertegenwoordiger van de bewoners wil nog kwijt dat de gespreksgroep niet alle problemen heeft besproken. De opdracht was in eerste instantie beperkt tot vertrouwen en nachtrust. Mevrouw hoopt wel dat de toezeggingen die in het verleden gedaan zijn, worden nagekomen. Ze is er niet van overtuigd dat de nu voorgestelde maatregelen zullen helpen.

Nog een aanwezige heeft geen probleem met de nachtrust, maar hoort de dichtbij staande molen overdag wel, als die tenminste draait. Bovendien ziet hij de wieken in de ramen weerspiegeld. Hij is erover verbaasd dat ook bij bewolkt weer de molens stilstaan. Ze zouden toch vaker kunnen draaien met een lagere snelheid. Hij meent dat de molens geluid maken als de wiek de mast passeert. Dan ontstaat er een vacuüm. Hij vraagt zich af of uilenveren dat probleem zullen oplossen.

Eneco weet dat de uilenveren ook een effect hebben op het zoefgeluid dat men hoort, als de wiek de mast passeert. Wat het effect van de maatregelen is, moet blijken uit het belevingsonderzoek. Inderdaad staan de molens nu te vaak stil. Met de nieuwe programmering zou dat kunnen veranderen.

Over de schittering weet hij nog niets te zeggen. Het gaat er mijnheer om dat de drie windmolens op de verkeerde plaats zijn neergezet. De enige oplossing is volgens hem dat Eneco haar verlies neemt en de molens weghaalt. De wethouder spreekt over drie raadsbesluiten die een consistente lijn laten zien in de besluitvorming en die hij als wethouder moet uitvoeren. Hij begrijpt wel dat dat toch kan schuren.

Omwonendenbijeenkomst Windpark Houten

Bijeenkomst op 26 oktober 2016 met de direct omwonenden.

Een vrouw in de zaal vraagt of de voorgestelde aanpassingen binnen de afspraken van het raadsbesluit blijven.

De wethouder weet dat nog niet precies. De maatwerkvoorschriften kunnen aangepast worden aan de nieuwe situatie of ze worden ingetrokken en vervangen door nieuwe. Mevrouw stelt dat de afspraak was dat de regels over overlast door slagschaduw en geluid blijven bestaan. De wethouder moet erkennen dat het technisch niet mogelijk is om helemaal naar een nuloptie te gaan. Wat het geluid betreft, heeft Houten een zeer streng regiem. De halvering van het geluid zal op enige manier vertaald terugkomen in de maatwerkvoorschriften. Als in het tweede onderzoek blijkt dat de maatregelen niet effectief zijn, worden nieuwe maatregelen voorgesteld. Een ander denkt dat Eneco meer zal kunnen draaien, doordat er minder lawaai zal zijn en dat dat ook geldt voor de nacht. Dan hoeven die maatwerkvoorschriften niet gewijzigd te worden.

Men vraagt zich af waarom de gemeente Houten haar energie niet uit zonnepanelen haalt. Dat lijkt beter dan het hele land vol te zetten met windmolens.

Eneco weet zeker dat zij er beter voor zal zorgen dat een project met duurzame energie meer is ingebed in de omgeving. Er komen meer windturbines op zee en op het land ook meer zonnepanelen. De wethouder wil ook wel meer zonnepanelen op huizen in Houten, maar de aanschaf daarvan laat de ontwikkelaar over aan de kopers van huizen. Hij heeft wel afspraken kunnen maken met de woningcorporaties. Bij nieuwbouw is de afspraak: "Nul op de meter" en dat nieuwe woningen aardgasloos gebouwd worden.

Een heer in de zaal slaapt met open ramen. Hij krijgt anders hoofdpijn. Zijn hier nog andere oplossingen mogelijk?

Een vertegenwoordiger van de omwonenden zegt dat zijn gezin nog steeds met open ramen slaapt als de molens stilstaan. Misschien moeten op alle daken in Houten zonnepanelen komen. Dat zouden dan 5000 daken moeten zijn met de juiste stand ten opzichte van de zon. Zoveel daken zijn er niet in Houten. Een bedrijf dat de plaats vol zet met panelen? Wie nog ideeën heeft, mag ze aanleveren. Alles wordt onderzocht, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen die iedereen heeft.

Een ander vraagt nog of bekend is wat de afzonderlijke molens voor lawaai produceren. Hij wil namelijk de eerste molen liever weg hebben. Daarom is hij benieuwd naar de geluidsreductie van alle molens afzonderlijk. Een vertegenwoordiger van de omwonenden weet dat niet. Dat is nooit onderzocht.

Nog een ander lijkt het beter om alle molens weg te halen en het onrendabele industrieterrein De Meerpaal vol te plempen met zonnepanelen. Heg eromheen, schittering weg, niemand heeft er last van. De wethouder merkt dat de economie aantrekt en dat het industrieterrein steeds beter gaat lopen. Bovendien is dan veel meer terrein met zonnepanelen nodig.

Nog iemand vraagt of Eneco de suskasten gaat betalen. Het geld dat eerder al was aangeboden, was daarvoor niet voldoende.

Eneco antwoordt dat hij het voorstel voor het omgevingsfonds ondersteunt, maar dat hij nu niet gaat bepalen hoe het geld daaruit besteed wordt.

Omwonendenbijeenkomst Windpark Houten

Bijeenkomst op 26 oktober 2016 met de direct omwonenden.

5. Vervolgproces en afsluiting

De gespreksleider meldt alvast dat er eind november een nieuwe bijeenkomst zal zijn. In de tussentijd zal de gespreksgroep, aangevuld met bewoners uit deze groep verder gaan met de oplossingsrichtingen die er nu zijn, en met de nieuwe ideeën die deze avond zijn aangedragen. Wie nog vragen heeft of zaken nog eens wil nalezen, kan dat doen op www.houten.nl/windpark. Het verslag van de bijeenkomst zal ook daar te vinden zijn. Voor de klankbordgroep kan men zich aanmelden op gemeentehuis@houten.nl. Het verslag wordt toegezonden aan iedereen die naam en adres op de presentielijst heeft gezet. Hij dankt iedereen voor zijn of haar bijdrage en de soms pittige discussie. Hij hoopt dat een aantal mensen wil toetreden tot de klankbordgroep. Intussen gaan de metingen door. Eneco noemt de metingen complex. Daarom hebben gemeente en Eneco ook externe deskundigheid bij gezocht. De metingen in decibellen vindt hij belangrijk, maar het belevingsonderzoek noemt hij haast nog belangrijker.

6. Sluiting

De gespreksleider sluit de bijeenkomst om 22.20 uur. Aanwezige sprekers blijven beschikbaar tijdens de informele nazit, waar bij een drankje de vragen en discussie kunnen worden voortgezet.